

Fundur um mentan og fullveldi

Mikudagin í komandi viku skipar Føroya Landsbókasavn fyri almennum fundi um evnið fullveldi og mentan.

Nú bólkur eru settir at kanna, á hvønn hátt Føroyar kunnu skipast sum fullveldi, eru tað fleiri sum halda, at ov lítið hevur verið tosað um mentanina.

Eín áhugaverður spurningur er, hvønn leiklut og hvørjar umstøður mentanin fer at fáa í tí fullveldi, sum nú er í umbúna.

Og hesin spurningur er ikki heilt óviðkomandi, tí vit vita jú, at í tjóðskaparstríðnum hevur mentanin altíð verið í miðdeplinum.

Er fullveldi ikki líka so nógv ein spurningur um

mentan og samleika sum um búskap, kunnu vit spyrja. Hartil kemur so eisini, at krøvini til okkara mentanarstovnar ivaleyst fara at økjast, um vit velja at skipa okkum sum fullveldi.

Endamálið við ætlaða fundinum um fullveldi og mentan er at kjakast um omanfyri nevndu spurningar.

Á fundinum, sum verður mikudagin 19. mai kl. 19 á Føroya Landsbókasavni, fara trí fólk at leggja fyr: Signar á Brúni, landsstýrismaður í skúla- og mentamálum, Malan Marnersdóttir, rektari á Fróðskaparsetri Føroya og Gunnar Hoydal, rithovundur.

Viðvíkjandi málinum um bygging av nýggjari Sandoyarferju

Landsstýrismaðurin í vinnumálum hevur í fjølmíðlunum gjørt málið um at byggja nýggja Sandoyarferju til eitt flokspolitiskt mál í samgonguni

Hetta er ein skeiv útleigging og Tjóðveldisflokkurin hevur átalad henda framferðarhátt og gjørt stóðu sína greiða.

Tjóðveldisflokkurin ynskir sjálvsagt, at bygt verður í Føroyum, um tað er búskaparliga, fíggarliga og vinnuliga forsvarligt. Tað er landsstýrismaðurin, sum hevur fulla ábyrgd av at taka tær røttu avgerðirnar innan teir karmar, sum lógtingið setur.

Málið snýr seg um at hava fullkomiliga greiðar mannagongdir, har tað kann tryggjast, at alt fer rætt fram og ábyrgdin kann staðfestast. Hvørki einstakir flokkar, fíggarnevndin ella lógtingið eiga at taka fyrstingarlígar avgerðir, sum í hesum fori at taka av tilboðum ella at samráðast um prísi.

Lógtingið hevur játtad eina upphædd til at byggja nýggja Sandoyarferju.

Rætta mannagongdin er tí

hendan:

- Landsstýrismaðurin skal við hesum karmi frá lógtinginum finna ta bestu loysnina til at byggja skipið - út frá búskaparligum, fíggarligum og vinnuligum metingum

- Meginreglan skal vera at bjóða tilk arbeði út. Velur landsstýrismaðurin út frá serligum samfelagsligum grundgevingum ikki at bjóða skipið út, má hann halda seg innan tann fíggararkarm, sum lógtingið longu hevur ásett.

Verður henda mannagongd ikki fylgd, verða politiskir flokkar og lógtingið drigin inn í samráðingar við einstakar fyrirkøtur. Tá er endamálið við stýrisskipanini ikki rokkið, og einstakar fyrirkøtur kunnu verða settar í sera óhepnar stóður.

Tjóðveldisflokkurin
Hogni Hoydal

Rhema møti í Saltangará

Í vikuskiftinum 14.-16.5. kemur samkoman Rhema úr Tórshavn at hava evangelisk møti í Saltangará. Talari á øllum 3 mótunum verður Friðtór Debes, sum er pastor fyri samkomuni Rhema. Samkoman Lívsins Orð leggur dent á at boða ein góðan og náðigan Gud, sum er mentur at hjálpa menniskjum til anda, sál og líkam. Tí verður eisini biðið fyri sjúkum á mótunum.

Eisini verður nógvur evangeliskur sangur á mótunum við Stellu og Petur Zachariassen, Leigh Hjalta-

lin og Ann-Mari Debes.

Góðar umstøður eru hjá allari familjuni at koma á møti, tí skipað verður fyri barnansing hvørt kvøld. Somuleiðis verður kaffi at fáa í kaffistovuni aftaná møti.

Lívsins Orð vónar at fólk motta fjølmót til hetta tiltak og ynskir samkoman øllum at vera hjartaliga vælkomn.

Samferðslutólini skulu endurnýggjast

Á landsfundinum hjá sjálvstýrisflokkinum, sum var um vikuskiftið, varð samtykt, at samferðslutólini skulu endurnýggjast.

Sjálvstýrismáli

Landsfundur Sjálvstýrisflokksins fegnast um at samgongan millum sjálvstýrisflokkanar í føroyskum politikki hevur tikið spurningin um sjálvsábyrgd og sjálvsavgerðarrætt Føroya í álvara, og at øll neyðug stig verða tikið til tess at fyrirleika eina fólkataktvøðu um ein nýggjan sáttmála millum ein tvey lond, sum samvinna á jøvnum fœti. Somuleiðis tekur landsfundurin undir við, at allar neyðugar búskaparligar, fyrstingarlígar og aðrar fyrirteytir verða kannaðar og lagdar fyri fólkio til at viðgera og taka stóðu til. Hetta eru stevnumið Sjálvstýrisflokksins alt síðani hann varð stovnaður. Fyri Sjálvstýrisflokkin hevur loysing einki endamál í sær sjálvum.

Undirgrundin

Sjálvstýrisflokkurin ívast ikki í, og politiski viljin til at taka ábyrgd av egnum landi hevur skundað undir, at ein loysn nú er funnin viðvíkjandi undirgrunds-markinum mótevnis Bretland, sum hevur verið eitt av aðalmálum flokksins í nógv ár. Eitt mál sum flokkurin reisti á tingi á fyrsta sinni í 1974, og sum flokkurin hevur lagt stóra orku í at fáa fram m.a. í arbeði og virkni sínum í úttanlandsnevndini. At undirgrunds málið nú tykist at vera komið at eina loysn, sum byggir á miðlinjuprinsippið er ein stórhending fyri Føroyar. Henda gongd fer at herða ábyrgd flokksins til at skapa tryggjar karmar um umhvørvið bæði á landi og sjógvi.

Fri kapping og greiðar mannagongdir

Nú vit standa á gáttini til at

taka fulla ábyrgd fyri tjóðini, og ein møgulig oljувinna er í eygsjón, er tað av størsta týdningi, at politikkur samgongunnar er samhangandi og alitisvekjandi, so væl innanlands sum úttanlands. Flokkurin kann ikki góttaka, at tvey mál sum Vaktar- og bjargingarskipið og Sandoyarferjan verða viðgjørd so ymist, sum vit hava høyrð og sæð seinastu dagarnar.

Sjálvstýrisflokkurin krevur, at øll tilk projekt skulu bjóðast út, soleiðis at vit hava møguleika til at gera samanberingar. Vit kenna grundgevingarnar frá 80-unum, at vit ikki høvdu ráð til at lata ver avið at gera ovurhondsstórar fløgur, sama um onnur kundu gjørt tað biligari fyri okkum. Føroyingar knógva enn undir miljardarokningini. Sjálvstýrisflokkurin kann heldur ikki góttaka, at farið verður aftur at veita húsuvinnuni rakstrar- og ilógustuðul.

Á hvørjum stóði skal samfelagið skipast?

Við broyttum viðurskiftum Føroyar og Danmarkar millum í huga, verður neyðugt at leggja stóran dent á tær umstøður, sum vit í framtíðini vilja bjóða okkara borgarum her á landi. Neyðugt er við stórum ábótum bæði á almannagongd og heilsuokinum, tí eingin úbygging og einki viðlíkahald hevur verið í nógv ár. Tað verður tí neyðugt at ráðfesta útreiðslurnar á fíggarlógini óðrvisi enn gjørt verður í dag. Gera vit ikki tað, so verður tað tey veiku, sum verða sett í eina verri stóðu, og tað góðtekur Sjálvstýrisflokkurin ikki. Samstundis skal politikkurinn herða ábyrgdarkenslu og álít millum eiakling og

myndugleika. Landsfundurin lýsir sína nøgd og stuðul til landsstýrismannin í almannagongd og heilsuálag og áleggur politisku umboðum sínum at leggja stóra orku í hesi mál.

Pensjónsspurningur

Tað verður ásaðnað, at neyðugt er at fremja ein pensjónsreform, sum hevur til endamáls at tryggja øllum pensjónistum ein virðiligan aldurðóm, ein aldurðóm, har inntøkuviðurskiftini eru trygg, hóast tey møguliga hava verið ótrygg hjá tí einstaka áðrenn pensjónsaldurinn. Tí skulu vit hava eina skipan sum byggir á bæði samhaldsfesti og eiginábyrgd. Vit hava fingið prógv fyri, at núverandi skipan ikki virkar í ringum tíðum. Og tað kann ikki góðtakast.

Flokkurin tekur fult undir við ætlan landsstýrismannins um at hækka pensjónsviðbótina hjá øllum fólkapensjónistum munandi longu næsta ár. Miðað eigur at verða eftir, at hækkingin verður ikki minni enn krónur 800,00-1.000,00 um mánaðin. Hetta er alneyðugt, tí viðurskiftini hjá teimum hava ikki fingið ábøtur í nógv ár.

Samanumtikið samtykti landsfundur Sjálvstýrisflokksins hesi mál:

- Munandi tiltøk skulu setast í verk til tess at kunna fólkio um gongdina í fullveldismálinum um vit vilja at tær stýrisskipanarlígu broytingarnar, sum eru festar niður í samgonguskjalið, skulu vinna frama.

- Vinnan skal framvegis skipa seg sambært marknaðarbúskaparligum treytum, úttan avlagandi studingsskipanir.

- Arbeitt skal verða fyri at ráevnisvinna gerst veruleiki, at marknamálið við Bretland verður loyst, og at vit stýra oljувinnuni og tí avkasti sum hon gevur á ein skynsamiligan, tað merkir, at vit varðveita ræðisrættindini á føroyskum hondum, tó at vit samvinna við onnur lond og útlendsk feløg.

- Stór orka skal leggjast í umhvørvismáli, nógv størri enn higartil, og vit skulu menna samvinnuna við útnorðurlondini í umhvørvismálum.

- Umboð Sjálvstýrisflokksins skulu leggja alla orku í at bota kor teirra veikastu í samfelagnum og pensjónistum skulu hækka.

- At tíðin nú er komið til nýhúsan viðvíkjandi endurnýgging av niðurslitnu samferðslutólinum. Landsstýrið eigur at kanna um aðrir samferðsluhættir kunnu nýtast, so sum skjóttgangandi ferjur (tvíkiljur) og smærri fløgur.

- At Sandoyarferjan verður bjóðað út í friari kapping, og at landsstýrið sostatt brúkar somu mannagongd, sum tað áleggur almennum stovnunum viðvíkjandi ilógum.

Samtykt á landsfundi Sjálvstýrisflokksins í Miðvági tann 8. mai 1999.

Landsfelag Sjálvstýrisflokksins

Í landsnevndini sita nú Ronald Poulsen, Tórshavn formaður, Schumann Hansen Klaksvík næstformaður, Dánjal P. Lamhauge, Söðarfjørður, Róseley Reynstind, Miðvágur, og Edvard Hermansen, Hósvík skrivari.

Sjálvstýrisflokkurin hevði landsfund í Miðvági seinasta vikuskifti